

FROM THE SPHERE OF SCIENCE

Jubileum prof. Ing. Tibora Palku, CSc.

Začiatkom roka 2002 oslávil vzácne životné jubileum poľnohospodársky ekonóm, univerzitný učiteľ, vedecký pracovník, čínorodý organizátor, autor a spoluautor viacerých vysokoškolských a stredoškolských učebníc, desiatok odborných publikácií a početných vedeckých prác a monografií – profesor Ing. Tibor Palka, CSc.

Narodil sa 24. januára 1927 v obci Cabaj pri Nitre. V poľnohospodárstve začal pracovať v roku 1949. Osem rokov bol ekonómom s celoslovenskou pôsobnosťou. Súčasne ho vymenovali za externého učiteľa na Krajskej družstevnej škole v Trávnici pre bývalý Nitriansky kraj. Neskôr pôsobil ako stredoškolský profesor na Strednej poľnohospodárskej technickej škole, odbor ekonomický, v Zlatých Moravciach. Tu v roku 1961 autorsky spracoval prvú stredoškolskú učebnicu.

V školskom roku 1963–1964 začal pôsobiť na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, na jej Prevádzkovo-ekonomickú fakultu (PEF). V tomto období sa veľmi energicky zapojil do pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti. Externú vedeckú aspirantúru ukončil na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave v roku 1967. V roku 1969 sa habilitoval za docenta. Ako učiteľ na Katedre účtovníctva a financií rozvíjal novú vednú disciplínu Financie a úver, ktorá bola bezprostredne spojená s účtovníctvom. Často zdôrazňoval: „Nie je dobrý účtovník, ktorý neovláda financie, nie je dobrý financ, ktorý neovláda účtovníctvo, nie je dobrý ekonóm, ktorý neovláda obidve disciplíny“. S veľkou chuťou pracoval na osnovách, pedagogickej dokumentácii a študijnej literatúre.

Vo vedecko-výskumnej práci sa orientoval na problematiku financií, najmä na mobilizáciu voľných finančných zdrojov v agropotravinárskom komplexe. Z oblasti finančnej politiky v pôdohospodárskom sektore vydal monografiu, ktorú aj pred Vedeckou radou PEF obhájil ako doktorskú dizertačnú prácu, ale z rôznych dôvodov ju neobhajoval pred komisiou v Prahe.

Funkciu prorektora VŠP pre vedu a zahraničné styky vykonával dve funkčné obdobia. Spracoval viac ako 200 príspevkov a vydal 24 knižných publikácií. Ako školiteľ viedol viac ako 200 diplomantov a deviatich vedeckých aspirantov, ktorí úspešne ukončili štúdium a obhájili kandidátske dizertačné práce. Na vysokej škole zabezpečoval výučbu celkom 27 rokov.

V rokoch 1977–1978 bol odborným riaditeľom Stálej celoštátnej poľnohospodárskej výstavy Agrokomplex v Nitre a od roku 1979 riaditeľom Ústavu, neskôr Inštitútu výchovy a vzdelávania Ministerstva poľnohospodárstva a výživy. Pôvodným poslaním tejto inštitúcie bolo zabezpečovať ďalšie vzdelávanie dospelých pracovníkov, či už formou postgraduálneho alebo pomaturitného

štúdia, ako aj prostredníctvom najrôznejších odborných kurzov. Od roku 1977 do štruktúry tejto rezortnej vzdelávacej inštitúcie sa začlenilo aj poľnohospodárske učňovské školstvo. So systematickou prípravou vedúcich pracovníkov v pôdohospodárskom rezorte sa začalo v roku 1970. Logickým vyústením dlhoročného úsilia prof. Palku bola rozsiahla budova Agroinštitútu v Nitre, ktorá sa prevádzkovými priestormi, laboratóriami a ubytovacou časťou radí aj teraz medzi najmodernejšie vzdelávacie zariadenia na Slovensku.

V období pôsobenia na Agroinštitúte bol členom vedeckých a redakčných rád, odborných a skúšobných komisií, s kolektívom spracoval viaceré materiály, zabezpečoval výučbu ako externý učiteľ. V rokoch 1978–1988 bol členom Kolégia ministra poľnohospodárstva a výživy a jeho externým poradcom. Bolo to veľmi plodné obdobie jubilantovho života.

V roku 1989 sa profesor Palka nakrátko vracia ešte na VŠP a potom odchádza do dôchodku. Aj neskôr, ako emeritný profesor na Katedre informačných systémov a financií, často prichádzal na Prevádzkovo-ekonomickú fakultu, najmä pri habilitáciách docentov, inauguračných profesorov, vypracúva oponentské posudky na práce rôzneho charakteru, rád sa stretáva so svojimi bývalými kolegami a odovzdáva mnohoročné odborné skúsenosti. Je stále nesmierne pracovitý s vynikajúcimi organizačnými schopnosťami. Vysokú školu poľnohospodársku prijal za svoju Alma mater a miluje ju. Sám hovorí, že mu našťastie nechýba zdravie, ani peniaze, chýba mu len čas všetko stihnúť a zariadiť a najviac mu chýbajú jeho súčasníci, ktorí už nežijú a s ktorými si tak dobre rozumel.

V posledných rokoch na výchove a vzdelávaní študentov Fakulty ekonomiky a manažmentu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sa zúčastňuje predovšetkým ako predseda komisie pre štátne skúšky na inžinierskom stupni štúdia a predseda komisie pre štátne baka-lárske skúšky.

Profesor Palka je nositeľom viacerých štátnych, ale aj rezortných vyznamenaní, vrátane ocenení od zahraničných univerzít. Pri príležitosti jeho 75-tych narodenín ako dlhoročnému vedecko-pedagogickému pracovníkovi, ktorý zastával významné akademické funkcie a výrazne prispel k rozvoju poľnohospodárskeho školstva na Slovensku, mu dekan Fakulty ekonomiky a manažmentu udelil za dosahované výsledky v pedagogickej, vedecko-výskumnej a poradenskej činnosti a za rozvoj fakulty Zlatú medailu FEM a rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre pamätnú medailu.

Podpredsedníčka Vlády SR pri príležitosti 75. narodenín tiež ocenila vynikajúce celoživotné výsledky jubilanta pri

rozvoji pôdohospodárskeho univerzitného a učňovského vzdelávania, ako aj za vybudovanie systému celoživotného vzdelávania rezortu pôdohospodárstva SR pamätnou medailou. Pri príležitosti Medzinárodných vedeckých dní 2002 prof. Palka bol ocenený aj ministrom pôdohospodárstva SR.

Roky utekajú každému. No čas naplnený prácou predsa len viac hreje, prináša radosť a uspokojenie. Do ďalších rokov želáme bratinovi (ako prof. Palka familiárne hovoril svojim mladším kolegom, ktorí mu to teraz vracajú), veľa ľudského šťastia, zdravia a radosti z dosiahnutých celoživotných výsledkov.

*Prof. Ing. Ivan Mojmír Zoborský, CSc., Fakulta ekonomiky a manažmentu,
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Slovenská republika*